

VD-kommentar per 2022-08-31

Avser (bolag): Länstrafiken i Västerbotten AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

Uppdrag i ägardirektiv/bolags-ordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2022	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: <i>Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas</i>	Kommentar/avvikelse
Upphandla och bedriva kollektivtrafik, svara för information marknadsföring och kundservice	Nöjda kunder	Att resenärer i kategorin kunder (reser minst varje månad) har ett nöjdhets-index som ökar jämfört med året före under samma period och är högre än det nationella snittet. Vi skiljer i mätningen på regiontrafik och Ultra.	Kommer uppfyllas delvis	För Ultra uppfyllas målen, men i regiontrafiken har nöjdheten sjunkit under året. Analysen är att det är kopplat till mycket inställd trafik längs Norrlandskusten kopplat till förarbrist. Resultatet har dock förbättrats jämfört med 2019. Målet för regiontrafiken uppnås delvis då vi ligger över rikssnittet.

I den mån det efterfrågas ska bolaget planering, upphandla och samordna färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och sjukresor	Samordningsgrad i beställningscentralen	Andelen resor som samordnats av beställningscentralen ska uppnå 39 %, vilket innebär att totalt ska 39 % av alla resor som bokats i beställningscentralen vara samordnade.	Kommer uppfyllas delvis	Samordningsgraden för perioden uppgår till 36,8 %. Effekterna av pandemin med mindre genomförda resor påverkar
Upphandla och bedriva kollektivtrafik, svara för information marknadsföring och kundservice	Kollektivtrafiksystemet (de delar som finns inom Länstrafikens ansvarsområde) ska vara tillgängligt för så många som möjligt.	Mätning sker genom uppföljning av stomlinjetrafiken och Ultra gällande rullstolsplats och audiovisuellt utrop i fordonsdatabasen Frida och målet är att 100 % av ordinarie fordon ska vara korrekt utrustade.	Kommer uppfyllas delvis	99 % av fordonen i stomlinjetrafiken och Ultra har rullstolsplats, ramp/lyft. 92 % av fordonen i stomlinjetrafiken och Ultra har hållplatsutrop och inre skyltar. Samtliga avvikelser finns i stomlinjetrafiken, bl a beroende på leveransproblem av nya fordon
I miljöfrågor vara rådgivande, vägledande och stödjande i förhållande till bolagets finansiärer, så att trafikens miljöpåverkan reduceras	Trafiken ska år 2022 bedrivas till 68 % med förnybart drivmedel. Denna siffra ska förbättras med 4 procentenheter per år för att vara 100 % år 2030.	Trafiken ska år 2022 bedrivas till 68 % med förnybart drivmedel.	Kommer uppfyllas	Utfallet för första halvåret är 84 %

	Nöjd medarbetar-index	Mätning av trivsel bland medarbetarna genomförs årligen under augusti/september. Senaste resultatet visar att på frågan om hur man trivs på sitt arbete blev det viktade resultatet 8,29 på en skala från 1 – 10. Det innebär att Länsstrafikens medarbetare trivs väl på arbetsplatsen. Målet är fortsatt att ligga över 8,6.	Mätning pågår	
--	-----------------------	--	---------------	--

Kommentar från bolaget: Bolaget tar fram en särskild uppföljningsrapport där målen i verksamhetsplanen följs upp. Den kommer översändas till regionen runt den 25 september. Där kommer resultatet för nöjd medarbetar-index kunna presenteras.

Väsentliga händelser

Inledningen av 2022 präglas i stor utsträckning av att pandemin fortsatt härjade, vilket fick till följd att nationella restriktioner infördes. Detta har haft stor påverkan på bolagets intäkter. Under hösten kommer vi dock kunna ta del av det statliga bidraget som ska kompensera för uteblivna biljettintäkter, men i dagsläget vet vi inte hur stor del som kommer tillfalla bolaget. Resandet har sedan mitten av augusti återhämtat sig, och de senaste mätveckorna (vecka 34 och 35) har utfallet varit högre än 2019 i Ultra och i paritet med 2019 för regiontrafiken.

Den kraftiga kostnadsutvecklingen för framför allt drivmedel påverkar kostnaderna enormt, och detta får effekt för samtliga våra finansiärer, dvs både kommuner och regionen.

Bolaget lider fortsatt skada av utdragna överprövningsprocesser även om både processen gällande Norrlandskusten och Blå Vägen med flera linjer nu är avslutade. Det innebär att trafikavtal kan tecknas, men nytt trafikföretag tillträder inte förrän 1 april respektive 1 oktober 2023. Utdragna överprövningar innebär dels att vi tvingas köra trafiken med fordon som inte håller god kvalitet, men skapar också oro i förarleden, vilket får till följd att många förare väljer att sluta och lämna branschen. Detta är just nu en väldigt stor och viktig utmaning för hela regionen och förvärrar den redan ansträngda situationen med stor förarbrist i både buss- och taxibranschen.

Resultatanalys och finansiella risker

Koncernen redovisar ett överskott för perioden motsvarande 1,1 mkr. Resultatet är uteslutande hänförligt till dotterbolaget Bussgods i Norr AB.

Moderbolaget redovisar alltid ett noll-resultat eftersom över- resp. underskott återbetalas eller tilläggsfaktureras trafikbeställarna. Resultatet före en sådan reglering motsvarar för perioden ett budgetunderskott uppgående till -41,5 mkr. Underskottet är framför allt hänförligt till den kraftiga utvecklingen av de index som reglerar bolagets kostnader för ingångna trafikavtal. Den största ökningen står bränsle- och inflationsindex för, vilket är en direkt följd av rådande omvärldssituation. Periodens budgetunderskott för avtalade trafik kostnader uppgår inom regiontrafiken till -39,1 mkr, och för Umeå lokaltrafik till -4,8 mkr.

I spåret av pandemin är resandet under perioden lägre än normalt, vilket innebär att biljettförsäljningen inte når upp till budgeterade nivåer. Budgetunderskottet är störst inom regiontrafiken, -7,8 mkr, men även lokaltrafiken i Umeå redovisar ett underskott motsvarande ca -5,0 mkr.

Av våra finansiärer är det region Västerbotten (- 26,2 mkr), Umeå kommun inklusive Umeå lokaltrafik (-11,4 mkr), Skellefteå (-5,1 mkr), och Vilhelmina (- 2,3 mkr) som står för de största underskotten. De mindre kommunerna redovisar också underskott, men inte i samma omfattning.

De gemensamma funktionerna, som efter skatteväxlingen helt finansieras av Region Västerbotten, redovisar ett överskott mot budget med ca 8,1 mkr. Det positiva resultatet relaterar i stor utsträckning till lägre IT-kostnader. Bolaget står inför stora systembaserade investeringar som planerades genomföras under året, men som av olika anledningar blivit förskjutna. Även kostnader för personal, kortämnen, försäljningsprovisioner och transaktionsavgifter är lägre än budget, vilket i huvudsak är följd effekter av pandemins inverkan på resandet under det första halvåret i år.

Ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår:

Som beskrivits ovan ska resultatet i Länstrafiken alltid bli +/- 0 eftersom över- resp. underskott återbetalas eller tilläggsfaktureras trafikbeställarna. Om rådande indexvärden blir kvar på samma höga nivåer året ut, och trots bedömningen att resandet kommer att återhämta sig ytterligare under resterande del av året, beräknas bolagets resultatprognos för året landa i ett budgetunderskott motsvarande ca -73 mkr.

Resultatprognosen tar inte hänsyn till eventuella bidrag som kan följa av årets ansökan om ersättning för minskade biljettintäkter på grund av pandemin.

Framtiden

Bolaget har fortsatt ett antal överprövningar att hantera, inomkommunal trafik i Vindeln och upphandlingen av Serviceresor där 11 av 16 objekt/primärområden överprövats.

Resandet har under senare delen av sommaren och under inledningen av hösten återhämtat sig till en mycket bra nivå. Fokus för bolaget kommer ligga på att åter få resenärerna att välja kollektivtrafiken, så att vi kan redovisa resandestatistik som överstiger 2019 års nivåer.

Förarbristen i branschen är dock en stor utmaning både inom buss och taxi, så tillsammans med regionen och andra intresseorganisationer förs diskussioner om vad som kan göras.

Arbetet med det gemensamma betalsystemet i Norrland går dock framåt och vi planerar för att kunna erbjuda resenärerna en ny app under våren 2023.

Checklista för dokument som ska bifogas per augusti 2022:

X	Verksamhetsplan för år 2022 (inklusive finansiella mål)
X	Internkontrollplan för år 2022
	Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2022 (i förekommande fall)
	Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2022 (i förekommande fall)

Kommentar: Bolagets verksamhetsplan, budget samt internkontrollplan avseende 2022 bifogas. Se tidigare kommentar om uppföljning av verksamhetsplanen. Uppföljning av internkontrollplanen för 2022 sker i december.

Datum: 2022-09-14

VD:s underskrift:

Harriet Söder